

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Op 14 december 2019 is het nieuwe Europese rechtskader inzake plantengezondheid rechtstreeks in werking getreden. Vanwege de gedeelde bevoegdheden tussen de federale overheid en de gewesten, werd in dit kader het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 tussen de Ministers van Landbouw van de Federale Staat en de gewesten inzake de verdeling van opdrachten voor de toepassing van de beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten afgesloten waarin gestreefd wordt naar een uniek loket voor de professionele marktdeelnemer en naar een meer efficiënte inzet van de (personeels-)middelen. Dit samenwerkingsakkoord werd bekrachtigd bij het decreet van 15 december 2023, B.S. 8 januari 2024.

Artikel 4, vierde lid, van bovengenoemd samenwerkingsakkoord voorziet dat de entiteiten die een opdracht toevertrouwd krijgen, de retributies rechtstreeks kunnen innen bij de professionele marktdeelnemers en dat de bedragen van de retributies in onderling overleg vastgesteld worden en de kostprijs weerspiegelen van de geleverde prestatie. De federale en gewestelijke overheden nemen daarvoor de nodige reglementaire bepalingen.

Voorliggend besluit voorziet in de uitvoering van deze bepalingen en legt de retributies vast die het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna FAVV) hiervoor kan innen conform het samenwerkingsakkoord. Het basisprincipe dat in onderling overleg overeengekomen werd tussen het FAVV en de gewesten, is dat het FAVV voor de aan haar toevertrouwde opdrachten dezelfde tarieven en procedures (betaaltermijn, indexering) toepast dan deze die ze voor de opdrachten binnen de eigen bevoegdheid hanteert.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Landbouw en Visserij

Beleidsveld: landbouw en zeevisserij

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2022/77 van 10 maart 2022.

Het ontwerp van besluit werd op 19 mei 2022 overlegd tussen de gewestregeringen en de federale overheid. De bekrachtiging door de Interministeriële Conferentie voor het Landbouwbeleid (ICLB) gebeurde op 3 juni 2022.

Op 2 september 2022 heeft de Vlaamse Regering dit ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten reeds principieel goedgekeurd en de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, gelast over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen bij de Raad van State (VR 2022 0209 DOC.0972-1).

Op 3 november 2022 verklaarde de Raad van State in haar advies 72.299/1 dat de adviesaanvraag onontvankelijk was wegens het ontbreken van een rechtsgrond voor het ontwerp van besluit. De rechtsgrond was weliswaar voorzien in het samenwerkingsakkoord maar de decreetgever had hiermee nog niet ingestemd.

Op 11 oktober 2022 gaf de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van Persoonsgegevens advies over het ontwerpbesluit (Advies wetgeving VTC nr. 2022/098 van 11 oktober 2022). De VTC is van oordeel dat het ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- de weerhouden rechtvaardigingsgrond verduidelijken in de nota (luik 2) : de rechtvaardigingsgrond wordt vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'. Met het voorliggend ontwerp van besluit wordt beoogd dat de Europese en Vlaamse regelgeving met betrekking tot plantengezondheid (RNQP's) en kwaliteit nageleefd wordt.
- de categorieën van persoonsgegevens expliciet opnemen (luik 5): het betreft identificatie- en contactgegevens. Dit werd aangevuld in artikel 5.
- de bewaartermijn opnemen in het ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen (luik 5) en de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6) en de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7): op de website van het FAVV en op die van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie.

Gelet op de onontvankelijkheid van de adviesaanvraag bij de Raad van State (advies 72.299/1 van 3 november 2022) omwille van het ontbreken van de bekrachtiging van het voornoemde samenwerkingsakkoord en gelet op het decreet van 15 december 2023 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 tussen de ministers van Landbouw van de Federale Staat en de gewesten inzake de verdeling van opdrachten voor de toepassing van de beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten dat dit probleem langs Vlaamse zijde heeft opgelost, werd een tweede principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering gevraagd over bijgaand ontwerp van besluit. Deze werd bekomen op 26 april 2024 en de Vlaamse minister, bevoegd voor de landbouw, werd gelast

over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen bij de Raad van State en de Gegevensbeschermingsautoriteit (VR 2024 2604 DOC.0578).

De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft advies nr. 49/2024 gegeven op 17 mei 2024. De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft enkele opmerkingen waaraan op volgende manier gevolg wordt gegeven:

- De aanduiding van het FAVV als verwerkingsverantwoordelijke zou in het samenwerkingsakkoord moeten gebeuren : dit zal meegenomen worden bij een eerstvolgende actualisering van het samenwerkingsakkoord. De aanduiding in het voorliggend ontwerp van besluit in artikel 2, derde lid wordt geschrapt;
- Dat de beschermde persoonsgegevens identificatie- en betalingsgegevens betreffen zou opgenomen moeten worden in het ontwerp van besluit. Dit werd toegevoegd in artikel 5.
- De bewaartermijn zou opgenomen moeten worden in het ontwerp. Zie ook hierboven, zowel op de website van het FAVV en op die van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie.

De Raad van State heeft advies 76.331/16 gegeven op 29 mei 2024, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Naar aanleiding van het advies wordt in artikel 2, eerste lid van het ontwerp van besluit de verwijzing naar de opdrachten die aan de federale overheid toevertrouwd zijn bij artikel 5, 7° geschrapt omdat via deze weg enkel praktische afspraken geregeld mogen worden en dit niet mag leiden tot retributieplichtige diensten naast deze die reeds worden vermeld in artikel 6, §3 van het samenwerkingsakkoord.

Het ontwerp van besluit kan in lopende zaken worden behandeld aangezien het om een definitieve goedkeuring gaat van een op 2 september 2022 door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd ontwerp van besluit en dat ontwerp van besluit naar aanleiding van de ingewonnen adviezen niet inhoudelijk ingrijpend wordt gewijzigd. De beleidsbeslissing is dan ook al ruimschoots voor de aanvang van de periode van lopende zaken genomen. Het FAVV voert het samenwerkingsakkoord al sinds de inwerkingtreding ervan uit. De regeling van de facturering staat al geruime tijd on hold omwille van bovengeschetste problematiek van het ontbreken van de instemmen van de decreetgever voor wat betreft het samenwerkingsakkoord. Het is dus belangrijk dat de beslissing van de Vlaamse Regering niet nog langer uitgesteld zou moeten worden.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 14 december 2019 traden de nieuwe Europese Plantengezondheidsverordening (VO (EU) 2016/2031) en de nieuwe Officiële Controleverordening (VO (EU) 2017/625) in voege (resp. ter vervanging van RL 2000/29/EG en VO (EG) nr. 882/2004). Belangrijke uitbraken van plagen de voorbije jaren toonden aan dat de oude regelgeving niet meer afdoende was en dat nieuwe regelgeving zich opdrong.

In de eerste plaats voorziet de verordening (EU) 2016/2031 nog steeds een lijst van uitheemse plaagorganismen op planten die bestreden en vernietigd moeten worden wanneer ze binnen de EU aangetroffen worden. Voor deze zogenaamde 'quarantaineorganismen en zona protecta quarantaineorganismen' oftewel 'Q-organismen en ZP-Q-organismen' blijft de federale overheid bevoegd.

Er zijn echter een aantal Q's die ondertussen zo verspreid zijn geraakt in de EU, dat door wetenschappelijke analyse men concludeerde dat het beter is deze op een andere manier aan te pakken en de Q-status te veranderen naar die van 'gereguleerd niet-quarantaineorganisme', oftewel 'regulated non-quarantaine pest' (RNQP). De lijst RNQP's bevat voornamelijk ziekten en plagen met grote economische impact die zich hoofdzakelijk verspreiden via het teeltmateriaal en al breed voorkomen in de EU. Hiertoe behoren ook de vele plaagorganismen die in het verleden reeds als kwaliteitsorganisme gecatalogeerd stonden in de Europese handelsrichtlijnen voor de certificering en het in de handel brengen van het plantaardig teeltmateriaal en de overeenkomstige gewestelijke besluiten. Voor de drempelwaarden en de preventieve maatregelen op RNQP's die opgenomen zijn in de verordening (EU) 2016/2031 en waar de verordening (EU) 2017/625 op van toepassing is, is het Vlaams Gewest bevoegd en voorziet het Agentschap Landbouw en Zeevisserij dat het retributies kan innen voor de controle op deze drempelwaarden en maatregelen.

Omdat er op plantaardig teeltmateriaal zowel Q's als RNQP's kunnen voorkomen, is een samenwerking met de FOD Volksgezondheid, het FAVV en de andere gewesten noodzakelijk. Dit leidde tot een samenwerkingsakkoord van 5 januari 2021 tussen de Ministers van Landbouw van de Federale Staat en de gewesten inzake de verdeling van de opdrachten voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (B.S. 13 januari 2021). Dit samenwerkingsakkoord werd bekrachtigd bij het decreet van 15 december 2023, B.S. 8 januari 2024.

Met dit samenwerkingsakkoord wordt gestreefd naar een meer efficiënte inzet van de (personeels-)middelen met het oog op een evenwichtige verdeling van de werklast tussen de in het samenwerkingsakkoord betrokken autoriteiten, een kostenbesparing voor de professionele marktdeelnemer en een uniek loket voor de professionele marktdeelnemer (zodat niet onnodig 2 controleautoriteiten op zijn bedrijf moeten komen om hetzelfde plantaardig teeltmateriaal te controleren, enerzijds op de Q's en anderzijds op de RNQP's).

Artikel 4, vierde lid, van het samenwerkingsakkoord voorziet dat de entiteiten die een opdracht toevertrouwd krijgen, de retributies rechtstreeks kunnen innen bij de professionele marktdeelnemers en dat de bedragen van de retributies in onderling overleg vastgesteld worden en de kostprijs van de geleverde prestatie weerspiegelen. De federale en gewestelijke overheden nemen daarvoor de nodige reglementaire bepalingen.

Het als bijlage 1 toegevoegd ontwerp van besluit geeft uitvoering aan de bepalingen in artikel 4, vierde lid, en legt de retributies vast die het FAVV hiervoor kan innen conform het samenwerkingsakkoord. Het basisprincipe dat in onderling overleg overeengekomen werd tussen het FAVV en de gewesten, is dat het FAVV voor de aan haar toevertrouwde opdrachten dezelfde tarieven en procedures (betaaltermijn, indexering) toepast dan deze die ze voor de opdrachten binnen de eigen bevoegdheid hanteert.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 bevat een aantal definities.

Artikel 2 herhaalt de bepaling uit het samenwerkingsakkoord dat het FAVV de retributies voor de aan haar toevertrouwde opdrachten in het kader van het hierboven vernoemde samenwerkingsakkoord rechtstreeks bij de professionele marktdeelnemer int en voorziet dat dit gebeurt a.d.h.v. een gedetailleerde factuur.

Er worden gegevens verwerkt van geregistreerde marktdeelnemers, vermeld in artikel 2, 10) van de Verordening (EU) 2016/2031. Dit is elke publiekrechtelijke of privaatrechtelijke persoon die geregistreerd is overeenkomstig artikel 65 van dezelfde verordening en die zich beroepshalve bezighoudt met en wettelijk verantwoordelijk is voor een of meer van de volgende activiteiten met betrekking tot plantaardig teeltmateriaal, nl. opplant, veredeling, productie, binnenbrengen op, verkeer binnen en weg van het grondgebied van de Europese Unie, op de markt aanbieden, opslag, verzameling,

verzending en verwerking. Meestal hebben de geregistreerde marktdeelnemers een rechtspersoonlijkheid maar er zijn ook eenmanszaken. Soms zal er dus sprake zijn van verwerking van gegevens van geregistreerde marktdeelnemers die natuurlijke personen zijn en is er sprake van verwerking van persoonsgegevens. Deze persoonsgegevens betreffen identificatie- en betalingsgegevens.

De gegevens worden verwerkt op basis van de rechtvaardigingsgrond, vermeld in artikel 6, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, namelijk 'noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang'.

Op de website van het FAVV is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie.

Artikel 3 bepaalt dat de retributies voor deze opdrachten aangerekend worden aan het tarief dat het FAVV aanrekent voor de opdrachten die het onder eigen bevoegdheid uitvoert, conform het koninklijk besluit van 10 november 2005 betreffende retributies bepaald bij artikel 5 van de wet van 9 december 2004 houdende de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Er wordt eveneens voorzien, dat in de situatie waarbij het Vlaams Gewest toch de controles zelf zou uitvoeren hoewel deze principieel toevertrouwd werden aan het FAVV, dat dan de tarieven van de retributies gelden, zoals ze zijn vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten.

Artikel 4 voorziet in een regeling tot indexering van de in dit besluit vastgestelde retributies en verwijst hiervoor naar de financieringswet van het FAVV van 9 december 2004.

Artikel 5 voorziet in de betalingstermijn die dezelfde is dan deze die het FAVV ook voor de opdrachten onder eigen bevoegdheid heeft vastgesteld, en bepaalt dat bij niet-tijdige betaling dit verder opgevolgd wordt door het Vlaams Gewest overeenkomstig de bepalingen in de betreffende Vlaamse decreten. In dit geval wordt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij de verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, punt 7, van de algemene verordening gegevensbescherming. Net zoals toegelicht onder artikel 2 gaat het over de verwerking van gegevens van geregistreerde marktdeelnemers die soms een natuurlijke persoon kunnen zijn. De basis van de rechtvaardigingsgrond is eveneens dezelfde als vermeld onder artikel 2 in deze nota. Op de website van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn inzake bewaartermijnen en rechten van betrokkenen zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie. Op e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen.

Daarnaast wordt de bepaling herhaald dat de niet-geïnde retributies bij wanbetaling door de bevoegde entiteit vergoed worden, conform artikel 4, vijfde lid, van het samenwerkingsakkoord.

Artikel 6 bevat de uitvoeringsbepaling.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft een weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën van 25 mei 2022 (met referenties MAV/KMI/22/204/078; KRAB 2022001665) gaat als bijlage en sloeg op het pakket van drie voorontwerpen van besluiten:

- besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van de Europese plantengezondheidsregels voor het plantaardige teeltmateriaal;
- besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de retributies voor de toelating of registratie van rassen van land- en tuinbouwgewassen, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal, voor de keuring en controle van dat materiaal en voor de keuring en controle bij de productie van hop en hopproducten;
- besluit van de Vlaamse Regering over de vaststelling van retributies betreffende de taken toevertrouwd aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten.

Het advies stelt dat:

- onder strikte voorwaarde dat de meerkost verbonden aan de aanwerving van 4 VTE (2 VTE niveau B1; 1 VTE niveau A1; 1 niveau A2) met inbegrip van de hieraan verbonden werkingsmiddelen volledig wordt opgevangen door de verhoogde en uitgebreide retributies;
- een begrotingsakkoord vereist is.

In het advies onderschrijft de Inspectie van Financiën in deze ook expliciet de door de administratie verwoorde stellingen dat **neutralisatie (van 4 koppen) een verdedigbare oplossing** is aangezien het hier de facto een regionalisering betreft zonder overheveling van personeel vanuit de federale overheid en dat de piste van nog extra uit te besteden onhaalbaar is.

De Vlaamse minister van Begroting verleende op 8 juli 2022 begrotingsakkoord.

ESR-TOETS

Het voorstel van beslissing heeft geen ESR impact.

IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor HR, is dus voor dit bijgaande ontwerp van besluit niet vereist.

IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen voor wat hun personeel, werkingsuitgaven, investeringen en schulden of ontvangsten betreft.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring voor de Vlaamse Regering wordt dit besluit bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit over de vaststelling van retributies voor de taken die toevertrouwd zijn aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen door het Vlaamse Gewest voor de toepassing van beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

Jo BROUNS